

HPV vaccinatie campagne: van CASI en co-creatie tot campagne(s)

Stephanie Teelen (RIVM) en Roos van den
Wijngaard (DPC)

Dag van het gedrag 2022

Met 1 vaccin beschermd tegen 6 soorten kanker

Een veilig vaccin

Al 800.000 meisjes zijn volledig gevaccineerd tegen HPV. Er zijn geen ernstige bijwerkingen van het vaccin bekend.

80 tot 95% beschermd

Uit onderzoek blijkt dat de HPV-vaccinatie voor 80 tot 95% beschermt tegen langdurige HPV-infecties door de typen 16 en 18.

Wat is HPV?

HPV staat voor humaan papillomavirus en is heel besmettelijk. Jaren later kun je er HPV-kanker van krijgen.

80% raakt besmet met HPV

Acht op de tien mensen raken besmet met HPV. Meestal ruimt je lichaam het virus zelf op.

6 soorten kanker

Een HPV-besmetting kan leiden tot kanker aan de mond- en keelholte, penis, anus, vagina, schaamlippen en baarmoederhals.

Jongens en meisjes vanaf 9 jaar

Alle jongens en meisjes in Nederland krijgen in het jaar dat ze 10 worden een uitnodiging voor de HPV-vaccinatie.

Context introductie HPV-vaccinatie 2010

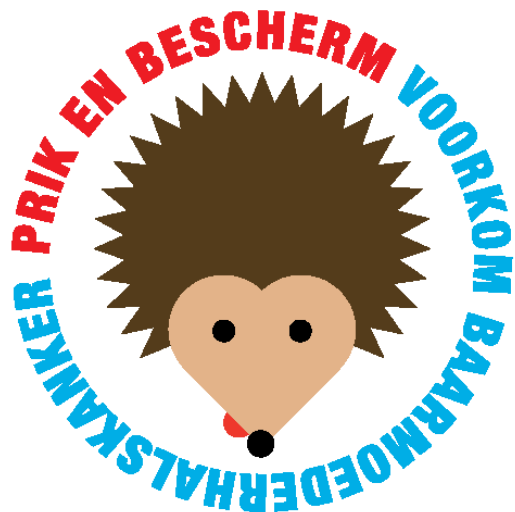
- Veel steun maar ook verzet uit professionele hoek:

Maagdenprik is overdreven

- Media plaatsten vraagtekens bij de veiligheid en effectiviteit, o.a. een uitzending van Radar deed veel stof opwaaien.

- Op Hyves ontstond een discussie over thema's als samenstelling vaccin, overleden meisjes in de VS, ervaren druk vanuit het RIVM, onbekendheid van het vaccin. RIVM geheel in reactieve positie.

- De turbulente introductie van het HPV-vaccin leidt nog altijd tot een lagere vaccinatiegraad t.o.v. andere RVP-vaccinaties: 63% van de meisjes heeft ten minste 1 prik gehad.

Aanleiding campagne(s), CASI en co-creatie

- Het ministerie van VWS en RIVM willen HPV gerelateerde kanker in de toekomst voorkomen.
- Doel: 70% van de jongens en meisjes tot 18 jaar gevaccineerd eind 2023.
- Tussendoel: 50% van de jongens en 63% van de meisjes gevaccineerd eind 2022.

- CASI traject en gedragsonderzoek gericht op ouders en jongeren tot 18 jaar
- Campagne live in februari 2022

Roos

- Mogelijkheid om HPV vaccinatie alsnog te halen voor jongeren 18 t/m 26 jaar.

- Co-creatie traject voor interventies en campagne 18 t/m 26 jaar
- Inhaalcampagne live in januari 2023

Stephanie

Gedragsdoelen CASI

1. Hoofddoelgroep: ouders van kinderen van 9 tot 10 jaar

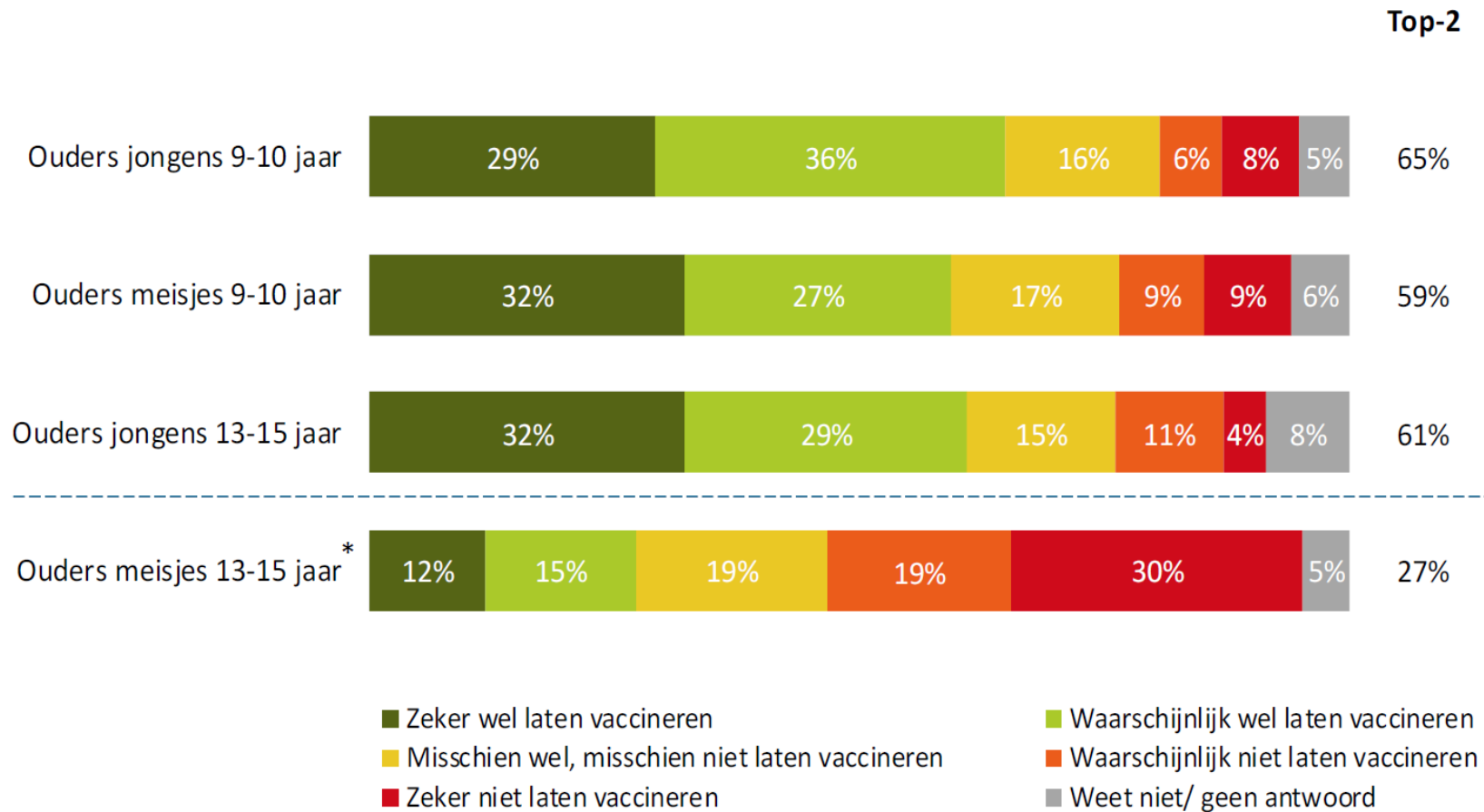
Ouders laten hun kinderen van 9-10 jaar vaccineren tegen HPV bij de eerste oproep

2. De doelgroepen van de inhaalcohorten
 - Jongens van 13 tot 18 jaar
 - Meisjes van 13 tot 18 jaar
 - *Ouders van tieners van 13 t/m 15 jaar*

Jongeren van 13-18 jaar laten zich vaccineren tegen HPV bij de eerste oproep voor het inhaalprogramma

Onderzoek naar vaccinatie-intentie ouders

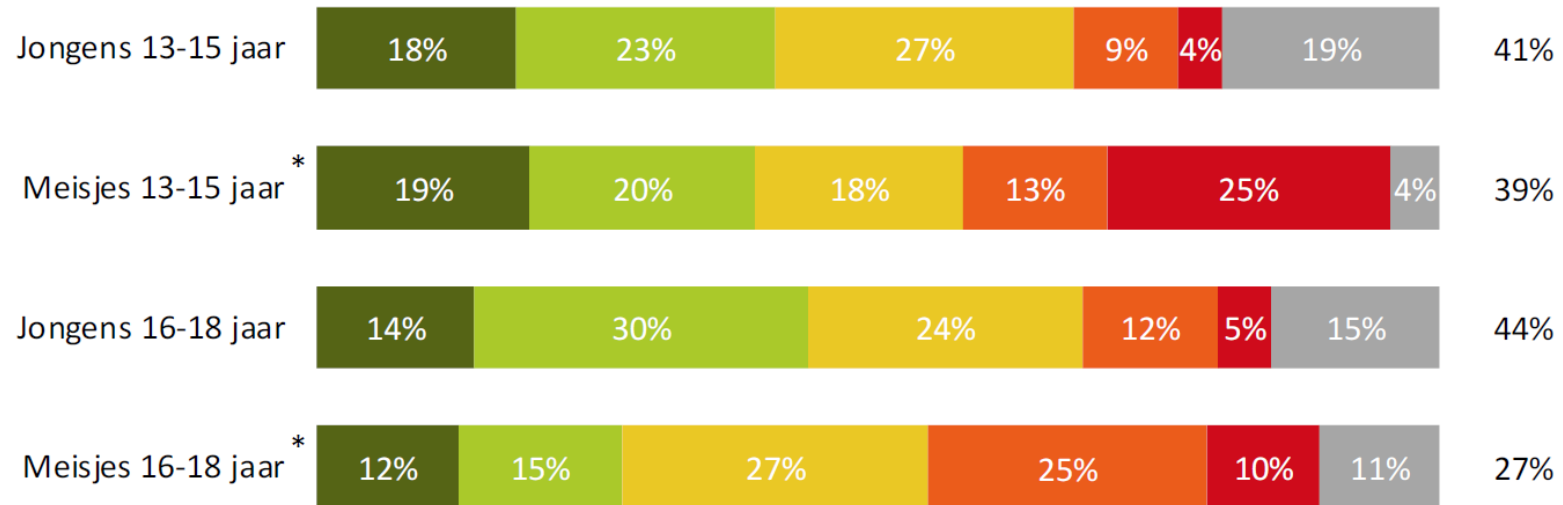

*In deze doelgroep zitten alleen ouders die hun dochter (nog) niet hebben laten vaccineren tegen HPV.

Onderzoek naar vaccinatie-intentie jongeren

Top-2

- Zeker wel laten vaccineren
- Waarschijnlijk wel laten vaccineren
- Misschien wel, misschien niet laten vaccineren
- Waarschijnlijk niet laten vaccineren
- Zeker niet laten vaccineren
- Weet niet/ geen antwoord

* In deze doelgroepen zitten alleen meisjes die (nog) niet gevaccineerd zijn tegen HPV.

Gedragsbepalers ouders

Automatische reacties en onbewuste associaties: mensen die als vanzelfsprekend het Rijksvaccinatieprogramma volgen, hebben een sterke vaccinatie-intentie.

Zelfbeeld (ik ben iemand die mijn kinderen beschermt) en **positieve houding** dragen ook bij.

Als ouders waarde hechten aan de mening van hun partner en kind en zij positief zijn over vaccineren, speelt de **sociale omgeving** een stimulerende rol.

Inertia en **emotie** hebben een negatief effect op vaccinatie-intentie. Mensen hebben de neiging om de vaccinatie uit te stellen, o.a. omdat ze hun kind nog te jong vinden omdat die nog niet seksueel actief is. Daarnaast angst voor bijwerkingen.

Kennis over HPV en risico's is beperkt.

Gedragsbepalers jongeren

Ook bij jongeren spelen **automatische reacties en onbewuste associaties** de sterkst positieve rol. Net als een positieve **houding**.

Bij jongens draagt het **bespreken met ouders** positief bij aan de vaccinatie-intentie.

In negatieve zin is er ook neiging tot **uitstelgedrag** bij jongeren. Opvallend is dat de **angst voor bijwerkingen** bij jongeren minder invloed lijkt te hebben op intentie dan bij ouders.

Kennis over HPV en risico's is beperkt.

CASI interventiestrategieën

Doelgericht kennis overdragen

Relevante gedragstechnieken: voordelen communiceren, risico's concretiseren

Sociaal beïnvloeden

Relevante gedragstechnieken: injunctieve norm, opinieleiders, rolmodellen

Inspelen op identiteit

Relevante gedragstechnieken: Aanspreken op rol (altercasting), waarden activeren

Associaties en emoties aan gedrag koppelen

Relevante gedragstechnieken: associatie met RVP, winstframing

Rijksoverheid voor Volksgezondheid en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Bescherming tegen HPV voor jongens en meisjes

Rijksvaccinatieprogramma

Met 1 vaccin beschermd tegen 6 soorten kanker

Met het HPV-vaccin ben je goed beschermd tegen zes soorten kanker. Meisjes worden al sinds 2010 gevaccineerd tegen HPV. Vanaf nu krijgen ook jongens de kans om zich te beschermen tegen HPV-kanker. De vaccinaties horen bij het Rijksvaccinatieprogramma.

Wat is HPV?

HPV is de afkorting van humaan papillomavirus. Van dat virus merk je meestal niks, maar het is wel heel besmettelijk. Dus als je HPV hebt, kun je per ongeluk iemand anders besmetten. Er zijn verschillende typen HPV-infecties. De twee gevaarlijkste zijn de typen 16 en 18, want die leiden het vaakst tot kanker. Baarmoederhalskanker is de bekendste.

Van HPV kun je ook op andere plekken in je lichaam kanker krijgen: de mond- en keelholte, vagina, schaamlippen, penis en anus. HPV komt veel voor. Acht op de tien mensen raken een of meerdere keren in hun leven besmet met HPV. Gelukkig worden die niet allemaal ziek. Meestal verdwijnt het virus vanzelf uit je lichaam. Soms gebeurt dat niet. Dan kun je tien tot vijftien jaar later kanker krijgen. Ieder jaar krijgen naar schatting 1.100 vrouwen en 400 mannen kanker door HPV.

"Ik spreek wekelijks patiënten met peniskanker die graag terug in de tijd zouden willen reizen om zich te laten vaccineren, want dat had ze veel ellende kunnen besparen."

Oscar Brouwer, uroloog AVL-ziekenhuis

"Ik ga met ouders in gesprek en kan ze gelukkig het vertrouwen geven dat de HPV-vaccinatie er alleen is om jongens en meisjes te beschermen tegen kanker."

Guven Yildiz, huisarts in Den Haag

"Ik wil kanker voorkomen. Daarom heb ik me laten vaccineren. Mijn ouders vonden het ook een goed idee."

Lisa, 13 jaar

HOE KWAM JE ERACHTER DAT JE HPV-KANKER HAD?

MELANIE BRAND
EX-PATIENT

Ik heb een uitstrijkje laten doen bij de huisarts toen ik 30 werd.

Ik heb een uitstrijkje laten doen bij de huisarts toen ik 30 werd.

ONTDEK HOE 1 VACCIN BESCHERMT TEGEN 6 SOORTEN KANKER

Na verdere onderzoeken kwam ik er al heel snel achter...

dat ik baarmoederhalskanker had

ONTDEK HOE 1 VACCIN BESCHERMT TEGEN 6 SOORTEN KANKER

Rijksvaccinatieprogramma
Meer weten over HPV?

Met co-creatie samen de gedragsreis vormgeven

HPV-vaccinatie voor jongvolwassenen

Doelstelling co-creatie

- › Met welke gedragsinterventies bereiken we 1,3 miljoen jongvolwassenen effectief zodat zij een geïnformeerde keuze kunnen maken?

1,3 miljoen jongvolwassenen

- › Tussen de 18 en 26 jaar oud
- › Werkend of studierend
- › Thuiswonend, samenwonend met partner, vrienden of mede-studenten of alleen
- › Een Nederlandse achtergrond of een (niet-Westerse) migratieachtergrond
- › Beroeps- of wetenschappelijk opgeleid
- › Verschillende religies of niet beledend

Aanpak co-creatie

- › Straatgesprekken
- › Persona's formuleren
- › Drie co-creatiesessies met jongvolwassenen
- › Expertmeeting
- › Vorm testen bij de doelgroep

Wat draag jij bij je?

GRATIS
MOCKTAILS
kom je kletsen?

stap 1: straatinterviews

Input voor de gedragsreis

- Drie co-creatiesessies
- Eén expertmeeting

De gedragsreis in zeven stappen

Inzichten per subgroep

- Discreet
- Taboe respecterend
- Eerlijk

- Laagdrempelig
- Luchtig, humor?
- Samen

- Positiviteit
- Verantwoordelijkheid
- Bespreekbaar maken

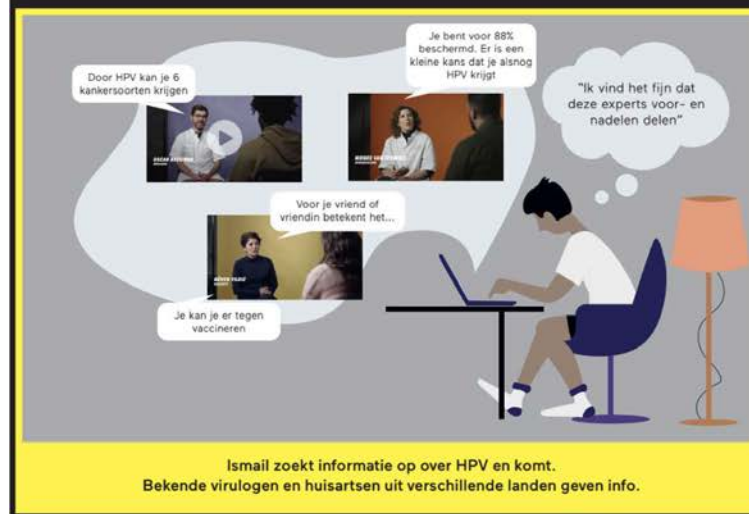
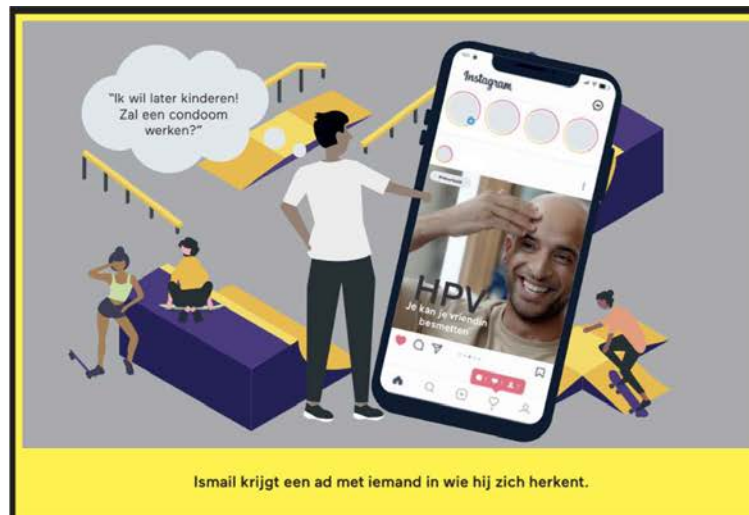

Uitwerking van inzichten

- *Discreet*
- *Taboe respecterend*
- *Eerlijk*

Vertaald naar:

- Herkenbare afzender
- Opvallende social adds
- Anoniem kunnen vaccineren

Uitwerking van inzichten

- *Laagdrempelig*
- *Humor*
- *Samen*

Vertaald naar:

- Luchtig, humor?
- Passende context
- Pop-up vaccinatie-locatie

Uitwerking van inzichten

- *Positiviteit*
- *Verantwoordelijkheid*
- *Bespreekbaar maken*

Vertaald naar:

- Uitnodigende info
- Goede vaccinatie-ervaring
- Plekken waar je samen bent

Beoordelen van concepten

Belangrijkste verkregen inzichten

1. Ondersteun het proces van ontdekken, bespreken, verdiepen en keuze maken
2. Pak de aandacht en houd die vast, maak het actueel
3. Zorg dat jongeren zich aangesproken voelen
4. Communiceer open en eerlijk, betuttel niet
5. Houd het luchtig en positief, pas op met humor

Aanbevelingen voor de campagne

1. Zorg dat het maken van een afspraak en het halen van de vaccinatie zo laagdrempelig mogelijk is.
2. Stel mensen in staat om ongezien een vaccinatie te halen.
3. Richt een algemene campagne in, aangevuld met specifieke communicatie/ interventies voor niet-westerse doelgroepen.
4. Zorg voor toegankelijke informatie voor media, docenten, artsen en andere betrokkenen.
5. Betrek een diverse groep jongeren bij het testen van ontwikkelde communicatiemiddelen.

Onze ervaringen en uitdagingen

- › Veel informatie ontvangen en deels bevestigd:
 - Zeer weinig kennis van HPV
 - Behoefte aan uitnodigende, transparante informatie
 - Behoefte aan privacy om kennis te vergaren en prik eventueel te halen voor de een versus plekken om samen te bespreken en eventueel samen de prik te halen
 - Andere manier van afspraak maken dan HPV 18-
 - Verschillende accenten: aandacht voor seksuele overdracht

Vragen?

Eens of oneens?

- > Na het horen van dit verhaal wil ik met co-creatie aan de slag

Eens of oneens?

- > Co-creatie is geschikt voor alle onderwerpen en alle mensen

Eens of oneens?

- > Een campagne is effectiever als het gebaseerd is op inzichten uit co-creatie dan op inzichten uit kwantitatief gedragsonderzoek

